

2016

CODE : VO7

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका

एकूण प्रश्न : 100

वेळ : 1 (एक) तास

सामान्य क्षमता चाचणी

एकूण गुण : 100

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.
परीक्षा-क्रमांक	□	□	□	□	□	□	□	□	□
	↑
केंद्राची संकेताक्षरे								↑
शेवटचा अंक
- (2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनात न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
- (4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरापैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
- (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
- (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवारांच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरापैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवारांला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षांच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल. तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

VO7

2

A

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

1. युरोपियन युनीयन शैलीवर आधारित कोणत्या गटची स्थापना आशियान द्वारे नुकतीच करण्यात आली आहे ?

- (1) आशियान इकॉनॉमिक कम्युनिटी
- (2) आशियान इकॉनॉमिक युनियन
- (3) आशियान सोशो-इकॉनॉमिक कम्युनिटी
- (4) आशियान सोशो-इकॉनॉमिक कॉन्सिल

Recently which of the following has been established on the European Union style by the ASEAN ?

- (1) ASEAN Economic Community
- (2) ASEAN Economic Union
- (3) ASEAN Socio-Economic Community
- (4) ASEAN Socio-Economic Council

2. खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

- (1) संस्कृत ही भारताची पहिली अभिजात भाषा आहे.
- (2) तामिळ ही भारताची दुसरी अभिजात भाषा आहे.
- (3) भारत सरकारने 2008 मध्ये कन्नड आणि तेलगू या भारताच्या अभिजात भाषा म्हणून घोषित केल्या.
- (4) 2015 मध्ये मराठी भाषेला देखील अभिजात भाषेचा दर्जा देण्यात आला आहे.

Which one of the following statements is correct ?

- (1) Sanskrit is the first classical language of India.
- (2) Tamil is the second classical language of India.
- (3) The government of India declared Kannada and Telugu in 2008 as the classical languages of India.
- (4) In 2015, Marathi was also given the status of classical language.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

3. जागतिक आरोग्य संघटना (WHO) बाबत खालीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत ?
- (a) प्रत्येक वर्षी 7 एप्रिल हा दिवस जागतिक आरोग्य संघटनेच्या प्रायोजकताखाली 'जागतिक आरोग्य दिन' म्हणून साजरा केला जातो.
- (b) जागतिक आरोग्य संघटनेने या वर्षाचा जागतिक आरोग्य दिन अस्थमा या आजारावर केन्द्रित केला आहे.
- (c) जागतिक आरोग्य संघटनेचे मुख्यालय न्यूयॉर्क मध्ये आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) वरील सर्व

Which one of the following statements about the World Health Organization (WHO) is/are correct ?

- (a) The World Health Day is celebrated every year on the 7th April under the sponsorship of the WHO.
- (b) The WHO is focusing this year's World Health Day on Asthama.
- (c) The headquarters of WHO is in New York.

Answer options :

- (1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) All the above

4. 5 डिसेंबर 2015 हा जगभर जागतिक मृदा दिवस (World Soil Day) म्हणून साजरा केला गेला. 2015 च्या या दिवसाचे घोषवाक्य होते _____.

- (1) सॉइल्स अ सॉलीड ग्राऊंड फॉर लाईफ (2) सॉइल्स मस्ट फॉर लाईफ
(3) सॉइल्स अ नरिशमेंट फॉर लाईफ (4) नो लाईफ विदाऊट सॉइल्स

The World Soil Day (WSD) was observed on 5th December 2015 across the world. The theme of the 2015 WSD was _____.

- (1) Soils a solid ground for life (2) Soils must for life
(3) Soils a nourishment for life (4) No life without soils

5. खालीलपैकी कोणते जैविकखत नाही ?

- (1) जीवाणू खत (2) शैवाल खत
(3) हरीत शेणखत (4) वरील सर्व

Which one of the following is not a Biofertilizer ?

- (1) Bacterial fertilizer (2) Algal fertilizer
(3) Green manure (4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

6. चीनच्या पाठींब्यावर निर्माण झालेल्या 'आशियन इन्फ्रास्ट्रक्चर इनव्हेस्टमेंट बँकेत' (AIIB) सहभागी होणारा पहिला पाश्चिमात्य देश कोणता ?

- (1) यू.के. (2) फ्रान्स (3) जर्मनी (4) इटली

Which is the first western country to join the China backed - Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB) ?

- (1) U.K. (2) France (3) Germany (4) Italy

7. 2016-17 च्या खरीप हंगामासाठी असलेल्या किमान आधारभूत किंमती (MSP) बाबत जोड्या लावा.

धान्य	सुधारित किमान आधारभूत किंमती
(a) ज्वारी (संकरीत)	(i) ₹ 2600
(b) बाजरी	(ii) ₹ 1625
(c) सोयाबीन	(iii) ₹ 1330
(d) सूर्यफूल	(iv) ₹ 4220
(e) भूईमूग	(v) ₹ 3950

पर्यायी उत्तरे :

- (a) (b) (c) (d) (e)
 (1) (i) (ii) (iii) (v) (iv)
 (2) (ii) (iii) (i) (iv) (v)
 (3) (i) (ii) (iii) (iv) (v)
 (4) (ii) (iii) (i) (v) (iv)

Match the pairs about the Minimum Support Prices (MSP) of the Kharif season 2016-17.

Grain	Revised MSP
(a) Jowar (Hybrid)	(i) ₹ 2600
(b) Millet	(ii) ₹ 1625
(c) Soyabean	(iii) ₹ 1330
(d) Sunflower	(iv) ₹ 4220
(e) Groundnut	(v) ₹ 3950

Answer options :

- (a) (b) (c) (d) (e)
 (1) (i) (ii) (iii) (v) (iv)
 (2) (ii) (iii) (i) (iv) (v)
 (3) (i) (ii) (iii) (iv) (v)
 (4) (ii) (iii) (i) (v) (iv)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

8. मंगेश पाडगांवकर यांनी कोणते काव्यसंग्रह लिहिले आहेत ?

- (a) सलाम (b) उत्सव (c) विदुषक (d) लगोरी

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त (a), (b), (d) (2) फक्त (a), (c), (d)
 (3) फक्त (b), (c), (d) (4) फक्त (a), (b), (c)

Which collection of poetry is written by Mangesh Padgaonkar ?

- (a) Salam (b) Utsav (c) Vidushak (d) Lagori

Answer options :

- (1) Only (a), (b), (d) (2) Only (a), (c), (d)
 (3) Only (b), (c), (d) (4) Only (a), (b), (c)

9. 88 वी ऑस्कर पारितोषिके (2016) बाबत खालीलपैकी कोणती जोडी बरोबर आहे ?

- (1) लिओनार्डो डिकाप्रियो - सर्वोत्कृष्ट अभिनेता 'रूम' साठी
 (2) ब्री लार्सन - सर्वोत्कृष्ट अभिनेत्री 'द डॅनिश गर्ल' साठी
 (3) अलेजान्ड्रो इनारविता - सर्वोत्कृष्ट निर्देशक 'स्पॉटलाईट' साठी
 (4) मार्क रेलान्स - सर्वोत्कृष्ट सहाय्यक अभिनेता 'ब्रिज ऑफ स्पाईज' साठी

Which one of the following pairs about the 88th Oscar Awards (2016) is correct ?

- (1) Leonardo Dicaprio - Best Actor for 'Room'
 (2) Brie Larson - Best Actress for 'The Danish Girl'
 (3) Alejandro Inarvita - Best Director for 'Spotlight'
 (4) Mark Rylance - Best Supporting Actor for 'Bridge of spies'

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

10. खालील विधाने विचारात घ्या :

- (a) विद्यादेवी भंडारी या नेपाळच्या पहिल्या महिला अध्यक्षा आहेत.
 (b) विद्यादेवी भंडारी या नेपाळ कम्युनिस्ट पक्षाच्या अध्यक्षा होत्या.
 (c) विद्यादेवी भंडारी यांनी या अगोदर संरक्षण मंत्री म्हणून कार्य केलेले आहे.

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

- (1) (a) आणि (b) (2) (a) आणि (c)
 (3) (b) आणि (c) (4) (a), (b) आणि (c)

Consider the following statements :

- (a) Vidya Devi Bhandari is the First female President of Nepal.
 (b) Vidya Devi Bhandari was the Chairman of the Communist Party of Nepal.
 (c) Vidya Devi Bhandari previously served as the Minister of Defence.

Which of the statements given above are correct ?

- (1) (a) and (b) (2) (a) and (c)
 (3) (b) and (c) (4) (a), (b) and (c)

11. नुकतेच खालीलपैकी कोणते शहर भारताचे पहिले केरोसिन मुक्त शहर बनले आहे ?

- (1) चंदीगड (2) मुंबई (3) बेंगलूर (4) शिमला

Which of the following cities has become the first Kerosene free city of India recently ?

- (1) Chandigarh (2) Mumbai (3) Bengaluru (4) Shimla

12. 'जागतिक आनंदी अहवाल - 2016' नुसार जगातील सर्वाधिक आनंदी देश कोणता ?

- (1) स्वीडन (2) डेन्मार्क (3) स्वित्झर्लंड (4) भूतान

According to the 'World Happiness Report 2016', which is the happiest country in the World ?

- (1) Sweden (2) Denmark (3) Switzerland (4) Bhutan

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

13. राष्ट्रीय न्यायीक नियुक्ती आयोग सर्वोच्च न्यायालयाने अवैध ठरवल्यामुळे कोणती घटनादुरुस्ती घटनाबाह्य झाली आहे ?

- (1) 97 वी (2) 98 वी (3) 99 वी (4) 100 वी

Which amendment has become unconstitutional as the National Judicial Appointments Commission has been invalidated by the Supreme Court ?

- (1) 97th (2) 98th (3) 99th (4) 100th

14. 'सार्क' च्या मंत्री परिषदेने सार्कचे आपत्ती व्यवस्थापन केन्द्र कोठे स्थापन करण्याचे ठरविले आहे ?

- (1) ढाका (2) काठमांडू (3) न्यू दिल्ली (4) कोलंबो

Where has the council of SAARC Ministers decided to establish the SAARC Disaster Management Centre ?

- (1) Dhaka (2) Kathmandu (3) New Delhi (4) Colombo

15. जागतिक व्याघ्र संघ (GTF) आणि जागतिक वन्यजीव निधी (WWF) च्या अहवालानुसार जगात कोणता देश सर्वाधिक व्याघ्र संख्या भूपवितो ?

- (1) भारत (2) दक्षिण आफ्रिका (3) इंडोनेशिया (4) रशिया

According to the report of the Global Tiger Forum (GTF) and the World Wildlife Fund (WWF), which country boasts of the highest population of tigers in the world ?

- (1) India (2) South Africa (3) Indonesia (4) Russia

16. भारतातील पहिली महिला मुख्यमंत्री कोणत्या राज्याची होती ?

- (1) ओरीसा (2) बिहार (3) तामिळनाडू (4) उत्तर प्रदेश

Which Indian State had the first woman Chief Minister ?

- (1) Orissa (2) Bihar (3) Tamil Nadu (4) Uttar Pradesh

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

17. खालील विधाने विचारात घ्या :

- (a) 'राज्य हे, सहा वर्षापासून ते चौदा वर्षापर्यंतच्या मुलांना मोफत व सक्तीचे शिक्षण देईल' हा त्यांचा मूलभूत हक्क आहे.
- (b) 'जो जन्मदाता असेल किंवा पालक असेल त्याने आपल्या अपत्यास अथवा पाल्यास त्याच्या सहाव्या वर्षापासून ते चौदाव्या वर्षापर्यंत शिक्षणाची संधी उपलब्ध करून देणे' हे त्याचे मूलभूत कर्तव्य आहे.
- (c) 'राज्य हे बालकांचे वय सहा वर्षांचे होईपर्यंत त्यांचे संगोपन करण्यासाठी आणि त्यांच्या शिक्षणासाठी तरतूद करील' हे मार्गदर्शक तत्त्व आहे.

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

- (1) (a) आणि (b) (2) (b) आणि (c) (3) (a) आणि (c) (4) वरील सर्व

Consider the following statements :

- (a) 'The state shall provide free and compulsory education to all the children of the age of six to fourteen years' is their **Fundamental right**.
- (b) 'The one who is a parent or a guardian should provide opportunities for education to his child or a ward between the age of six and fourteen years' is his **Fundamental duty**.
- (c) 'The state shall endeavour to provide early childhood care and education for all the children until they complete the age of six years' is a **Directive principle**.

Which of the statements given above are correct ?

- (1) (a) and (b) (2) (b) and (c) (3) (a) and (c) (4) All the above

18. संविधान सभेतील मूलभूत हक्क आणि अल्पसंख्याक समितीचे अध्यक्ष कोण होते ?

- (1) डॉ. बी.आर. आंबेडकर (2) जे.बी. कृपलानी
- (3) सरदार वल्लभभाई पटेल (4) जवाहरलाल नेहरू

Who was the chairman of the committee on Fundamental Rights and Minorities in the Constituent Assembly ?

- (1) Dr. B.R. Ambedkar (2) J.B. Kripalani
- (3) Sardar Vallabhabhai Patel (4) Jawaharlal Nehru

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

19. खालीलपैकी कोणते विधान चुकीचे आहे ?

- (a) एखाद्या व्यक्तीचा जन्म भारतात 26 जानेवारी 1950 रोजी किंवा त्यानंतर परंतु 1 जुलै 1987 पूर्वी झालेला असेल तर ती व्यक्ती भारतीय नागरिक असते.
- (b) एखाद्या व्यक्तीचा जन्म भारतात 1 जुलै 1987 रोजी किंवा त्यानंतर झाला असेल आणि जर तिच्या जन्माच्या वेळी तिच्या आईवडिलांपैकी कोणीही एक भारताचे नागरिक असतील तर ती व्यक्ती भारतीय नागरिक असेल.
- (c) जेव्हा एखादी व्यक्ती तिच्या भारतीय नागरिकत्वाचा त्याग करते तेव्हा त्या व्यक्तीच्या प्रत्येक अज्ञान मूलाचे भारतीय नागरिकत्व देखील संपुष्टात येते.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) (2) (b)
- (3) (c) (4) वरीलपैकी एकही नाही

Which one of the following statements is incorrect ?

- (a) A person born in India on or after 26th Jan. 1950 but before 1st July 1987 is a citizen of India.
- (b) A person born in India on or after 1st July 1987 is considered a citizen of India if either of his parents is a citizen of India at the time of his birth.
- (c) When a person renounces his Indian Citizenship, every minor child of that person also loses Indian citizenship.

Answer options :

- (1) (a) (2) (b)
- (3) (c) (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

20. संसद राज्यातील विधान परिषद _____ च्या शिफारशीवरून रद्द करू शकते.

- (1) राष्ट्रपती (2) राज्यपाल
(3) राज्य मंत्रिमंडळ (4) राज्य विधानसभा

The parliament can abolish a Legislative Council on the recommendations of _____.

- (1) The President (2) The Governor
(3) State Council of Ministers (4) State Legislative Assembly

21. 1947 च्या भारतीय स्वातंत्र्य कायद्याने संविधान सभेच्या स्थानामध्ये बदल झाला. या कायद्याच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर नाही ?

- (1) सभा पूर्णतः सार्वभौम संस्था बनली.
(2) सभा एक विधिमंडळात्मक संस्थाही झाली.
(3) सभेची एकूण संख्या पूर्वीच्या 1946 मधील नियोजित संख्येपेक्षा वाढली.
(4) मुस्लिम लीग सभासदांनी भारतासाठी असलेल्या संविधान सभेतून माघार घेतली.

The Indian Independence Act of 1947 made changes in the position of the Constituent Assembly. Which of the following is **not** correct with respect to this Act ?

- (1) The Assembly was made a fully sovereign body.
(2) The Assembly also became a Legislative body.
(3) The total strength of the Assembly went up from the earlier planned in 1946.
(4) The Muslim League members withdrew from the Constituent Assembly of India.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

22. 'कायद्यापुढील समानता' (Equality before Law) हा नियम अनिर्बंध नाही. त्याबाबतीत घटनात्मक आणि अन्य अपवाद आहेत. खालीलपैकी कोणते अनुच्छेद 14 ला अपवाद आहेत ?

- (a) भारताचे राष्ट्रपती आणि राज्यपाल यांना काही विशेष हक्क आहेत.
- (b) संसद सदस्य आणि राज्याच्या विधीमंडळाचे सदस्य यांच्याविरुद्ध त्यांनी संसदेत अथवा राज्य विधीमंडळात केलेल्या भाषणाबद्दल कोणत्याही न्यायालयात खटला चालविता येत नाही.
- (c) परदेशी दूत आणि राजनीतीज्ञ यांना फौजदारी दाव्याबाबत विशेष हक्क नाहीत तर केवळ दिवाणी दाव्याबाबत आहेत.
- (d) अनुच्छेद 31-C हा अनुच्छेद 14 ला अपवाद आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) आणि (c)	(2) (b), (c) आणि (d)
(3) (a), (b), (c) आणि (d)	(4) (a), (b) आणि (d)

The Rule of 'Equality before Law' is not absolute and there are constitutional and other exceptions to it. Which of the following is/are the exceptions to the Article 14 ?

- (a) The President of India and the Governors of states enjoy some immunities.
- (b) No Member of Parliament and State Legislature shall be liable to any proceedings in any court in respect of anything said in Parliament on State Legislature.
- (c) The foreign ambassadors and diplomates enjoy immunity from civil proceedings and not from criminal proceedings.
- (d) Article 31-C is an exception to Article 14.

Answer options :

(1) (a), (b) and (c)	(2) (b), (c) and (d)
(3) (a), (b), (c) and (d)	(4) (a), (b) and (d)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

23. महाराष्ट्र शासनाने _____ यांचे सेवानिवृत्तीचे वय 58 वरून 60 वर्षे असे वाढविले आहे.

- (1) 'A' आणि 'B' प्रवर्गातील अधिकारी
- (2) 'C' प्रवर्गातील शासकीय सेवक
- (3) 'A' प्रवर्गातील वैद्यकीय अधिकारी
- (4) 'A' प्रवर्गातील अधिकारी

The Maharashtra government has increased the retirement age from 58 to 60 years of _____.

- (1) 'A' and 'B' category officers
- (2) 'C' category civil servants
- (3) 'A' category medical officers
- (4) 'A' category officers

24. 'न्यायालयीन पुनर्विलोकना' बाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

- (a) न्यायालयीन पुनर्विलोकन म्हणजे विधीमंडळाने केलेल्या कायद्यांची आणि केन्द्र आणि राज्य शासनाच्या कार्यकारी आदेशांची घटनात्मकता तपासून पाहण्याचा सर्वोच्च न्यायालयाचा अधिकार.
- (b) संघराज्यीय समतोलपणा साधणे आणि राज्यघटनेची सर्वोच्चता या तत्वाचे रक्षण करणे हे न्यायालयीन पुनर्विलोकनाचे उद्दिष्ट असते.
- (c) 'कायद्याने घालून दिलेल्या पद्धती' (procedure established by law) पेक्षा 'कायद्याची योग्य पद्धत' (Due process of law) हे तत्त्व सर्वोच्च न्यायालयाची नागरिकांचे मूलभूत हक्क रक्षणासाठी अधिक व्याप्ती वाढविते.

वरीलपैकी कोणते/कोणती विधान/ने बरोबर आहे/त ?

- (1) फक्त (a)
- (2) फक्त (a) आणि (b)
- (3) वरील सर्व
- (4) वरीलपैकी एकही नाही

Consider the following statements about the 'Judicial Review' :

- (a) Judicial Review means the power of the Supreme Court to examine the constitutionality of legislative law or executive order of both the central and state governments.
- (b) The objective of the Judicial Review is to maintain federal equilibrium and uphold the principle of the supremacy of the constitution.
- (c) The principle of the 'due process of law' more than the 'procedure established by law' gives wider scope to the Supreme Court in protecting the rights of citizens.

Which of the above statements is/are correct ?

- (1) Only (a)
- (2) Only (a) and (b)
- (3) All of the above
- (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

25. 'भारत हे संघराज्य आहे' यास खालीलपैकी कोणते तत्त्व आधार देत नाही ?

(1) <u>एक राज्यघटना</u>	(2) द्विगृही कायदेमंडळ
(3) राज्यघटनेची सर्वोच्चता	(4) न्यायालयीन पुनर्विलोकन

Which of the following principles does **not** support that 'India is a federal state' ?

(1) Single Constitution	(2) Bicameralism
(3) Supremacy of the Constitution	(4) Judicial Review

26. _____ यांनी त्यांच्या आत्मचरित्रात ते व त्यांचे बंधू गणेशोत्सवात योग्य हातवारे करून क्रांतीकारी श्लोक कसे म्हणत असत याचे वर्णन केले आहे.

(1) विनायक दा. सावरकर	(2) बाळ गंगाधर टिळक
(3) <u>दामोदर हरी चाफेकर</u>	(4) नरसिंह चिंतामण केळकर

_____ relates in his autobiography how he and his brother recited revolutionary 'Shlokas' with appropriate gestures in the Ganeshotsav.

(1) Vinayak D. Savarkar	(2) Bal Gangadhar Tilak
(3) Damodar Hari Chaphekar	(4) Narsinh Chintaman Kelkar

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

27. जोड्या जुळवा :

(a) रहिमतुल्ला सयानी	(i)	मुंबई
(b) मौलवी मझर-उल-हक	(ii)	मद्रास
(c) अ. रसूल	(iii)	बंगाल
(d) नवाब सय्यद महंमद बहादुर	(iv)	बिहार

पर्यायी उत्तरे :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(ii) (i)
(2)	(i)	(iv)	(iii) (ii)
(3)	(i)	(ii)	(iii) (iv)
(4)	(ii)	(i)	(iv) (iii)

Match the following :

(a) Rahimatullah Sayani	(i)	Bombay
(b) Maulavi Mazar-ul-Haq	(ii)	Madras
(c) A. Rasul	(iii)	Bengal
(d) Nawab Syed Mahomed Bahadur	(iv)	Bihar

Answer options :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(ii) (i)
(2)	(i)	(iv)	(iii) (ii)
(3)	(i)	(ii)	(iii) (iv)
(4)	(ii)	(i)	(iv) (iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

28. पुढील व्यक्तपैकी कोणती व्यक्ती कृष्णाजी प्रभाकर खाडिलकरांना दारुगोळा आणि बंदुकीच्या कारखान्याची नकाशा करून देणारी यांत्रिकी अभियंता होती ?

(1) दामू जोशी	(2) राजाराम वझे
(3) <u>भालचंद्र केतकर</u>	(4) रामचंद्र गोखले

Who from amongst the following was a mechanical engineer to provide a blue-print of ammunition and rifle factory to Krishnaji Prabhakar Khadilkar ?

(1) Damu Joshi	(2) Rajaram Vaze
(3) Bhalchandra Ketkar	(4) Ramchandra Gokhale

29. पुढीलपैकी कोणत्या व्यक्तित्ने अमेरिकेतील भारतीय स्वतंत्रता पक्षाच्या उपक्रमात 'पिरखान' या नावाने सक्रीय भाग घेतला होता ?

(1) <u>पांडुरंग सदाशिव खानखोजे</u>
(2) रास बिहारी बोस
(3) लक्ष्मण सुखनंदन शर्मा
(4) गजानन रघुनाथ पाठक

Who from amongst the following persons took active part in the activities of Indian Independence Party in America under the name 'Pirkhan' ?

(1) Pandurang Sadashiv Khankhoje
(2) Ras Bihari Bose
(3) Lakshman Sukhanandan Sharma
(4) Gajanan Raghunath Pathak

30. _____ जमिनीसाठीच्या हव्यासामुळे भारतात बहुतेक भागात जंगलतोड झाली व आदिवासींना त्यांच्या उपजीविकेच्या पारंपरिक साधनांना मुकावे लागले.

(1) सावकारांच्या
(2) मध्यस्थ आणि कनिष्ठ अधिकाऱ्यांच्या
(3) <u>पठारावरून स्थलांतरित झालेल्या शेतकऱ्यांच्या</u>
(4) युरोपीय जमीन मालकांच्या

In many parts of India the hunger for land of the _____ led to the destruction of forests, depriving the tribals of their traditional means of livelihood.

(1) Money lenders
(2) Middlemen and petty officials
(3) Immigrant peasants from the plains
(4) European landlords

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

31. "ऑन्टोजेनी रिकॅप्च्यूलेटस् फायलोजेनी" हे विधान कोणत्या उत्क्रांती सिद्धांताचे आहे ?

- (1) स्पेशल क्रियशन थेअरी (2) हकेल्स बायोजनिक लॉ
 (3) नॅचुरल सिलेक्शन थेअरी (4) थेअरी ऑफ कॅटेस्ट्रोफिझम

"Ontogeny recapitulates Phylogeny" is the statement of which evolutionary theory ?

- (1) Special creation theory (2) Haeckel's Biogenic law
 (3) Natural selection theory (4) Theory of catastrophism

32. निळीच्या उठावाची सुरुवात गोविंदपुरच्या रयतेने _____ यांच्या नेतृत्वाखाली केली.

- (a) दिगंबर बिश्वास (b) बिष्णु बिश्वास
 (c) शिशीर कुमार बिश्वास (d) मधुकांत बिश्वास

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) आणि (d) फक्त (2) (c) आणि (d) फक्त
 (3) (a) आणि (b) फक्त (4) (a), (b), (c) आणि (d)

The beginning of the indigo revolt was made by the ryots of Govindpur under the leadership of _____.

- (a) Digambar Biswas (b) Bishnu Biswas
 (c) Shishir Kumar Biswas (d) Madhukant Biswas

Answer options :

- (1) (a) and (d) only (2) (c) and (d) only
 (3) (a) and (b) only (4) (a), (b), (c) and (d)

33. पुढीलपैकी कोणते विधान चुकीचे आहे ?

- (a) जो कोणी जाहीर करित असे की, "मी हिंदू नाही, मी मुसलमान नाही व ख्रिश्चन नाही". त्याला 'नेटिव्ह मॅरिज अॅक्ट' लागू व्हावयाचा.
 (b) एकपत्नीत्व बंधनकारक होते.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) आणि (b) चुकीची आहेत (2) (a) आणि (b) चुकीची नाहीत
 (3) फक्त (a) चुकीचे आहे (4) फक्त (b) चुकीचे आहे

Which of the following statements is wrong ?

- (a) The Native Marriage Act was applicable to anyone who declared, "I am not a Hindu, not a Musalman, not a Christian".
 (b) Monogamy was obligatory.

Answer options :

- (1) (a) and (b) are wrong (2) (a) and (b) are not wrong
 (3) Only (a) is wrong (4) Only (b) is wrong

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

34. 'संयुक्त मजूर पक्षा' ची स्थापना कोणी केली ?

(1) मेघाजी लोखंडे	(2) श्रीपाद अमृत डंगे
(3) महात्मा फुले	(4) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

Who was the founder of 'Samyukta Majoor Paksha' ?

(1) Meghaji Lokhande	(2) Shripad Amrut Dange
(3) Mahatma Phule	(4) Dr. Babasaheb Ambedkar

35. जोड्या जुळवा :

(a) मध्यमवर्गीय स्त्रिया	(i) मालक-कामगार संबंध
(b) श्री देशपांडे	(ii) स्त्री कामगारांकरिता आरोग्य सेवा
(c) लेडी निलकंठ	(iii) कामगारांच्या वस्त्यांना भेटी
(d) श्री एन्.एच. वकिल	(iv) कामगार कायदे

पर्यायी उत्तरे :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) <u>(iii)</u>	(iv)	(i)	(ii)
(2) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4) (ii)	(i)	(iv)	(iii)

Match the following :

(a) Middle-class women	(i) Employer-Employee relationship
(b) Mr. Deshpande	(ii) Health services for women labourers
(c) Lady Nilkanth	(iii) Visited the worker's lines
(d) Mr. N.H. Vakil	(iv) Labour legislation

Answer options :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
(2) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4) (ii)	(i)	(iv)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

36. _____ यांच्या शब्दात 'शाळा आणि महाविद्यालयांपेक्षा कारखाने प्रभाविपणे, राष्ट्राच्या नवीन उपक्रमाला सुरुवात करतील'.

(1) ग.वा. जोशी	(2) <u>म.गो. रानडे</u>
(3) लोकमान्य टिळक	(4) के.टी. तेलंग

In the words of _____, 'factories, rather than schools and colleges more effectively give a new birth to the activities of the Nation'.

(1) G.V. Joshi	(2) M.G. Ranade
(3) Lokmanya Tilak	(4) K.T. Telang

37. जो स्वदेशासाठी मरतो तो चिरंजीव होतो अशी _____ ची श्रद्धा होती.

(1) वीर सावरकर	(2) <u>जोसेफ मझिनी</u>
(3) गॅरीबॉल्डी	(4) लोकमान्य टिळक

_____ strongly believed that the one who dies for one's own nation becomes immortal.

(1) Veer Savarkar	(2) Joseph Mazzini
(3) Garibaldi	(4) Lokmanya Tilak

38. राममोहन रॉय यांच्या मृत्यूनंतर _____ हे ब्रह्मोसमाजाची आठवड्याची प्रार्थना घेत असत.

(1) देवेन्द्रनाथ टागोर	(2) केशवचंद्र सेन
(3) राजनारायण बोस	(4) <u>रामचंद्र विद्याबागिश</u>

_____ used to conduct the weekly service of the Brahmoo Samaj after the death of Ram Mohan Roy.

(1) Devendranath Tagore	(2) Keshabchandra Sen
(3) Rajnarayan Bose	(4) Ramchandra Vidyabagish

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

39. पुढील लेखक व त्यांनी लिहीलेल्या नाटकांच्या जोड्या जुळवा :

(a) वासुदेव पुरुषोत्तम साठे	(i)	वंगभंग
(b) अनंत वामन बर्वे	(ii)	स्वदेशीची चळवळ
(c) लक्ष्मण नारायण जोशी	(iii)	भीमराव
(d) इस्माईल युसूफ	(iv)	महाराणा प्रताप सिंह

पर्यायी उत्तरे :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iv)	(iii) (ii)
(2)	(i)	(ii)	(iii) (iv)
(3)	(ii)	(i)	(iv) (iii)
(4)	(iv)	(iii)	(ii) (i)

Match the following authors and the plays written by them :

(a) Vasudeo Purushottam Sathe	(i)	Vanga Bhanga
(b) Ananta Vaman Barve	(ii)	Swadeshichi Chalval
(c) Lakshman Narayan Joshi	(iii)	Bhimrao
(d) Ismail Yusuf	(iv)	Maharana Pratap Singh

Answer options :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iv)	(iii) (ii)
(2)	(i)	(ii)	(iii) (iv)
(3)	(ii)	(i)	(iv) (iii)
(4)	(iv)	(iii)	(ii) (i)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

40. जोड्या जुळवा :

(a) भिल्लांचे उठाव	(i)	1816 - 1832
(b) कित्तूरचा उठाव	(ii)	1841
(c) सातार्याचा उठाव	(iii)	1824
(d) सौराष्ट्रातील राज्यकर्त्यांचे उठाव	(iv)	1818 - 1831

पर्यायी उत्तरे :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2) <u>(iv)</u>	<u>(iii)</u>	<u>(ii)</u>	<u>(i)</u>
(3) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4) (ii)	(i)	(iv)	(iii)

Match the following :

(a) Bhilla uprisings	(i)	1816 - 1832
(b) Kittur uprising	(ii)	1841
(c) Satara uprising	(iii)	1824
(d) Revolts of the Chiefs of Saurashtra	(iv)	1818 - 1831

Answer options :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4) (ii)	(i)	(iv)	(iii)

41. खालील कोणती तापीची उपनदी नाही ?

(1) पुर्णा	(2) पांझरा	(3) <u>दुधना</u>	(4) गिरणा
------------	------------	------------------	-----------

Which of the following is not a tributary of Tapi ?

(1) Purna	(2) Panzara	(3) Dudhna	(4) Girna
-----------	-------------	------------	-----------

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

42. जोड्या लावा :

स्तंभ - A

- (a) बिस्त दोआब
- (b) बारी दोआब
- (c) रेचना दोआब
- (d) चाइ दोआब

स्तंभ - B

- (i) रावी व चिनाब नद्यामधील मैदान
- (ii) चिनाब व झेलम नद्यामधील मैदान
- (iii) बिआस व रावी नद्यामधील मैदान
- (iv) बिआस व सतलज नद्यामधील मैदान

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	<u>(iv)</u>	<u>(iii)</u>	(i)	(ii)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)

Match the following :

Column - A

- (a) Bist Doab
- (b) Bari Doab
- (c) Rechna Doab
- (d) Chaj Doab

Column - B

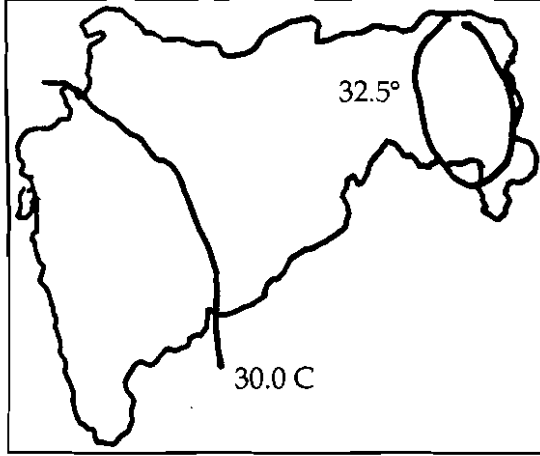
- (i) Plane between Ravi and Chinab rivers
- (ii) Plane between Chinab and Jhelum rivers
- (iii) Plane between Bias and Ravi rivers
- (iv) Plane between Bias and Satluj rivers

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)

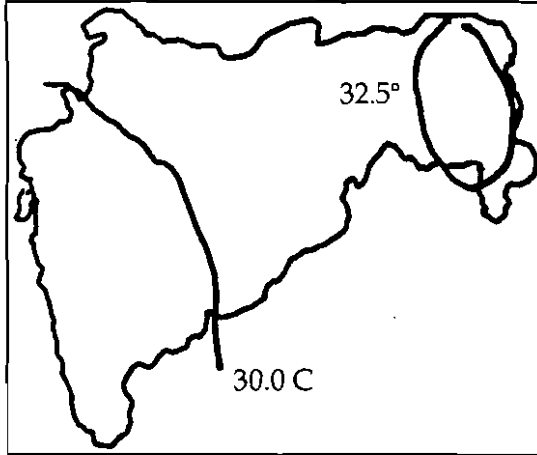
कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

43. खालील महाराष्ट्राच्या नकाशातील दोन समताप रेषा कोणत्या महिन्यातील तापमानाचे वितरण दर्शवितात ?

- (1) जानेवारी (2) एप्रिल (3) जुलै (4) ऑक्टोबर

Two Isothermal lines in the following map of Maharashtra show the distribution of temperatures in which of the following months ?

- (1) January (2) April (3) July (4) October

44. भारतातील नद्यांचा त्यांच्या लांबीनुसार उतरता क्रम लावा :

- (a) महानदी (b) गोदावरी (c) कृष्णा (d) नर्मदा

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a), (b), (c), (d) (2) (b), (a), (d), (c)
 (3) (b), (c), (d), (a) (4) (c), (b), (d), (a)

Arrange the following Indian rivers in the descending order of their lengths :

- (a) Mahanadi (b) Godavari (c) Krishna (d) Narmada

Answer options :

- (1) (a), (b), (c), (d) (2) (b), (a), (d), (c)
 (3) (b), (c), (d), (a) (4) (c), (b), (d), (a)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

45. विजेचा वापर व त्या अनुषंगाने जिल्ह्याचे असलेले स्थान यांच्या जोड्या लावा :

स्तंभ - A	स्तंभ - B
(a) दरडोई घरगुती विजेचा सर्वात जास्त वापर	(i) ठाणे
(b) दरडोई कृषीसाठी विजेचा सर्वात जास्त वापर	(ii) बृहन मुंबई
(c) दरडोई औद्योगिक विजेचा सर्वात जास्त वापर	(iii) रायगड
(d) दरडोई कृषी साठी विजेचा सर्वात कमी वापर	(iv) सांगली

पर्यायी उत्तरे :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (iii)	(i)	(iv)	(ii)
(2) (i)	(iii)	(ii)	(iv)
(3) (iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4) <u>(ii)</u>	<u>(iv)</u>	<u>(iii)</u>	<u>(i)</u>

Match the following as per the use of electricity for various sectors in the districts :

Column - A	Column - B
(a) Largest per capita consumption of household electricity	(i) Thane
(b) Largest per capita consumption of electricity for Agriculture	(ii) Greater Mumbai
(c) Largest per capita consumption of electricity of Industry	(iii) Raigad
(d) Lowest per capita consumption of electricity for Agriculture	(iv) Sangli

Answer options :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (iii)	(i)	(iv)	(ii)
(2) (i)	(iii)	(ii)	(iv)
(3) (iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4) <u>(ii)</u>	<u>(iv)</u>	<u>(iii)</u>	<u>(i)</u>

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

46. महाराष्ट्रातील पिकांचा त्यांच्या 2011-2012 मधील लागवडीखालील क्षेत्रानुसार उतरता क्रम लावा :

- (a) कापूस (b) ऊस (c) ज्वारी (d) गहू (e) तांदूळ

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (c), (a), (b), (d), (e) (2) (a), (c), (e), (b), (d)
 (3) (a), (e), (c), (d), (b) (4) (e), (c), (d), (a), (b)

Arrange the following crops of Maharashtra as per their cultivated area in 2011-2012 in a descending order :

- (a) Cotton (b) Sugarcane (c) Jowar (d) Wheat (e) Rice

Answer options :

- (1) (c), (a), (b), (d), (e) (2) (a), (c), (e), (b), (d)
 (3) (a), (e), (c), (d), (b) (4) (e), (c), (d), (a), (b)

47. भारतातील खालीलपैकी कोणत्या शहरातून उत्तर-दक्षिण कॉरीडॉर (महामार्ग) जात नाही ?

- (1) जम्मू (2) नागपूर (3) बिजापूर (4) हैदराबाद

Which is the Indian city through which the North South corridor does not pass ?

- (1) Jammu (2) Nagpur (3) Bijapur (4) Hyderabad

48. खालील विधानांचा विचार करा :

- (a) सिंधुदुर्ग आणि गडचिरोली जिल्ह्यांची रस्त्यांची लांबी प्रती एक लाख लोकसंख्येमागे सर्वात अधिक आहे (Road in km/lakh population).
 (b) नाशिक आणि सातारा जिल्ह्यांची रस्त्यांची घनता प्रती 100 चौरस किलोमीटर सर्वात अधिक आहे (Road Density/100 km²).

वरीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत ?

- (1) फक्त (a) (2) फक्त (b)
 (3) (a) आणि (b) दोन्हीही (4) (a) आणि (b) दोन्हीही नाही

Consider the following statements :

- (a) Road length per lakh population is highest in the Sindhudurg and Gadchiroli districts.
 (b) Road density per 100 square kilometers is the highest in Nashik and Satara districts.

Which of the above statements is/are true ?

- (1) (a) only (2) (b) only
 (3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

49. कर्नाटक राज्यात मान्सून पूर्व पर्जन्य _____ या नावाने ओळखतात.

(1) आम्रसरी	(2) कॉफीबहार सरी
(3) कालवैशाखी	(4) आंधी

In Karnataka State pre-monsoon rains are known as _____.

(1) Mango Showers	(2) Coffee Blossom Showers
(3) Kalbaishakhi	(4) Andhi

50. जोड्या लावा :

पीक		प्रमुख जात
(a) टोमॅटो	(i)	कोंकण तारा
(b) वांगी	(ii)	कालीकत
(c) आले	(iii)	मांजरी गोटा
(d) कारले	(iv)	धनश्री

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	<u>(iv)</u>	<u>(iii)</u>	<u>(ii)</u>	<u>(i)</u>
(3)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

Match the following :

Crop		Main Variety
(a) Tomato	(i)	Konkan tara
(b) Brinjal	(ii)	Kalikat
(c) Ginger	(iii)	Manjari gota
(d) Bitter gourd	(iv)	Dhanashree

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

51. जोड्या लावा :

पीक	जात
(a) ज्वारी	(i) कैलास
(b) बाजरी	(ii) श्रद्धा
(c) गहू	(iii) टेकुरपेटा
(d) हळद	(iv) निळवा

पर्यायी उत्तरे :

- (a) (b) (c) (d)
- (1) (iv) (ii) (i) (iii)
- (2) (ii) (iii) (iv) (i)
- (3) (iv) (i) (iii) (ii)
- (4) (i) (ii) (iii) (iv)

Match the following :

Crop	Variety
(a) Jowar	(i) Kailas
(b) Bajra	(ii) Shraddha
(c) Wheat	(iii) Tekurpeta
(d) Turmaric	(iv) Nilva

Answer options :

- (a) (b) (c) (d)
- (1) (iv) (ii) (i) (iii)
- (2) (ii) (iii) (iv) (i)
- (3) (iv) (i) (iii) (ii)
- (4) (i) (ii) (iii) (iv)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

52. 2012 च्या लोकसंख्येनुसार जगामधे भारताचा दुसरा क्रमांक लागतो. तिसऱ्या व चौथ्या क्रमांकांवरील देश क्रमाने कोणते ?

(1) इन्डोनेशिया आणि ब्राझिल	(2) इन्डोनेशिया आणि पाकिस्तान
(3) यु.एस.ए. आणि ब्राझिल	(4) यु.एस.ए. आणि इन्डोनेशिया

As per the 2012 population data, India is the second most populous country in the World. Which countries from the following group rank 3rd and 4th respectively ?

(1) Indonesia and Brazil	(2) Indonesia and Pakistan
(3) U.S.A. and Brazil	(4) <u>U.S.A. and Indonesia</u>

53. कोणत्या राज्यांच्या गटामधे 2001 ते 2011 मधे लोकसंख्येची वाढ सर्वात कमी झाली ?

(1) केरळ, गोवा, हरियाणा	(2) नागालँड, केरळ, मिझोरम
(3) <u>नागालँड, केरळ, गोवा</u>	(4) केरळ, गोवा, मेघालय

Which group of the states recorded the lowest growth in population during the period 2001 to 2011 ?

(1) Kerala, Goa, Haryana	(2) Nagaland, Kerala, Mizoram
(3) Nagaland, Kerala, Goa	(4) Kerala, Goa, Meghalaya

54. कोकण प्रदेशामधे जास्त पर्जन्य आणि जास्त तापमान असल्यामुळे :

- तेथे जांभी मृदा आढळते
- तेथील मातीचा पी.एच. 7 ते 7.5 असतो
- तेथे रासायनिक विदारण मोठ्या प्रमाणावर होते

पर्यायी उत्तरे :

- फक्त विधान (a) बरोबर आहे.
- विधान (a) आणि (b) बरोबर आहेत.
- विधान (b) आणि (c) बरोबर आहेत.
- वरील सर्व विधाने बरोबर आहेत.

Because of heavy rainfall and high temperatures in Konkan region :

- The lateritic soils are found
- The pH of the soil is 7 to 7.5
- The chemical weathering takes place on a large scale

Answer options :

- Only statement (a) is correct.
- Statement (a) and (b) are correct.
- Statement (b) and (c) are correct.
- All the above statements are correct.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

55. खालीलपैकी कोणत्या नदीला कोल्हापूर जिल्ह्याची जीवनदायीनी म्हणतात ?

- (1) कृष्णा (2) वारणा (3) पंचगंगा (4) वेदगंगा

Which of the following rivers is known as Lifeline of Kolhapur district ?

- (1) Krishna (2) Warna (3) Panchganga (4) Vedganga

56. जागतिकीकरणाचे भारतातील पुढील टप्पे कालानुक्रमे लावा :

- (a) रुपयाची परिवर्तनीयता
(b) रुपयाचे अवमूल्यन
(c) स्वामित्वहक्क (सुधारणा) कायद्यास मंजूरी

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (b), (a), (c) (2) (c), (a), (b) (3) (b), (c), (a) (4) (c), (b), (a)

Arrange the following steps towards globalization in India in a chronological order :

- (a) Convertibility of rupee
(b) Devaluation of rupee
(c) Passing of patent (Amendment) Act

Answer options :

- (1) (b), (a), (c) (2) (c), (a), (b) (3) (b), (c), (a) (4) (c), (b), (a)

57. खालील विधानांचा विचार करा :

- (a) प्रस्तावित वस्तू व सेवा कर हा राष्ट्रीय स्तरावरील कर आहे.
(b) हा सेवा कराशी मिळता जुळता आहे.
(c) यामध्ये आदान करासाठी पतपुरवठ्याची सुविधा आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) फक्त बरोबर आहे (2) (b) फक्त बरोबर आहे
(3) (a) आणि (c) फक्त बरोबर आहेत (4) (b) आणि (c) फक्त बरोबर आहेत

Consider the following statements :

- (a) The proposed Goods and Service Tax (GST) is a national level tax.
(b) It is similar to the service tax.
(c) It provides for input tax credit.

Answer options :

- (1) (a) only is correct (2) (b) only is correct
(3) (a) and (c) only are correct (4) (b) and (c) only are correct

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

58. खालील जोड्या जुळवा :

मानव विकास स्तर	राज्य
(a) उच्च आर्थिक वृद्धी व मंद मानव विकास	(i) राजस्थान
(b) उच्च मानव विकास पण सापेक्षतेने कमी उत्पन्न	(ii) केरळ
(c) मध्यम आर्थिक व मानव विकास	(iii) पश्चिम बंगाल
(d) अपुरा आर्थिक व मानव विकास	(iv) बिहार

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(4)	<u>(i)</u>	<u>(ii)</u>	<u>(iii)</u>	<u>(iv)</u>

Match the following :

Human Development Level	State
(a) High Economic Growth but low Human Development.	(i) Rajasthan
(b) High Human Development but relatively lower income.	(ii) Kerala
(c) Medium Economic and Human Development.	(iii) West Bengal
(d) Low Economic and Human Development.	(iv) Bihar

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(3)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

59. 1965 मध्ये आशियातील पहिले निर्यात प्रक्रिया क्षेत्र भारतात _____ या ठिकाणी स्थापन झाले.

(1) कोचीन	(2) <u>कांडला</u>
(3) विशाखापट्टनम	(4) वरीलपैकी एकही नाही

Asia's first Export Processing Zone was set up at _____ in 1965 in India.

(1) Cochin	(2) Kandla
(3) Vishakhapatnam	(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

60. रेपो रेट व रिव्हर्स रेपो रेट या संज्ञा कशाशी संबंधित आहेत ?

(1) सरकारचे वित्तीय धोरण	(2) सार्वजनिक कर्ज
(3) आयात - निर्यात	(4) रिझर्व्ह बँकेचे पतधोरण

Repo Rate and Reverse Repo Rate are related with _____.

(1) Government's Financial Policy	(2) Public Debt
(3) Import - Export	(4) Credit Policy of Reserve Bank

61. भारतातील पहिले विशेष आर्थिक क्षेत्र _____ येथे सुरू झाले होते.

(1) सांताक्रूझ - मुंबई	(2) कांडला - गुजरात
(3) चेन्नई - तामिळनाडू	(4) नॉयडा - उत्तर प्रदेश

The first special Economic Zone in India was launched at _____.

(1) Santacruz - Mumbai	(2) Kandla - Gujarat
(3) Chennai - Tamil Nadu	(4) Noida - Uttar Pradesh

62. ही बाराव्या पंचवार्षिक योजनेची (2012 - 2017) मुख्य लक्ष्ये आहेत :

- (a) वास्तव स्थूल देशांतर्गत उत्पादन वृद्धी दर 8 टक्के राखणे.
 (b) अर्भक मृत्यूदर 25 प्रती 1000 पर्यंत खाली आणणे.
 (c) पायाभूत सुविधांच्या निर्मितीसाठीची गुंतवणूक स्थूल देशांतर्गत उत्पादनाच्या 9 टक्के पर्यंत वाढविणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) फक्त बरोबर आहे	(2) (b) फक्त बरोबर आहे
(3) (a) व (b) फक्त बरोबर आहेत	(4) वरील सर्व बरोबर आहेत

These are the main targets of the Twelfth five year (2012 - 2017) plan :

- (a) To attain real GDP growth rate of 8%.
 (b) To reduce the infant mortality rate to 25 per 1000.
 (c) To increase investment in infrastructure upto 9% of GDP.

Answer options :

(1) (a) only is correct	(2) (b) only is correct
(3) (a) and (b) only are correct	(4) All the above are correct

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

63. 2013-14 मध्ये स्थूल देशांतर्गत उत्पादनात सेवा क्षेत्राचा हिस्सा _____ टक्के इतका होता.

- (1) 26.2% (2) 45.4% (3) 54.1% (4) 59.9%

In 2013-14 the share of service sector in GDP was _____ percent.

- (1) 26.2% (2) 45.4% (3) 54.1% (4) 59.9%

64. खालीलपैकी कोणती राष्ट्रीय उत्पन्नाचा अंदाज करण्याची पद्धती नाही ?

- (1) उत्पादन पद्धती (2) आयात निर्यात पद्धती
(3) उत्पन्न पद्धती (4) खर्च पद्धती

Which of the following is **not** a method of estimating national income ?

- (1) Output method (2) Import - Export method
(3) Income method (4) Expenditure method

65. एप्रिल 2002 मध्ये स्विकारलेल्या राष्ट्रीय जल नितीची ही उद्दिष्ट्ये आहेत :

- (a) जल संसाधनांच्या नियोजनासाठी चौकट तयार करणे.
(b) एकात्मिक जल संसाधनांचा विकास.
(c) उत्तरेतील नद्या दक्षिणेतील नद्यांशी जोडणे.
(d) भूजल व्यवस्थापन.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) आणि (b) फक्त बरोबर आहेत (2) (c) आणि (d) फक्त बरोबर आहेत
(3) (a), (b) आणि (d) फक्त बरोबर आहेत (4) वरील सर्व बरोबर आहेत

The National Water Policy adopted in April 2002 aims at :

- (a) providing framework for water resource planning.
(b) integrated water resource development.
(c) linking rivers from north to rivers in south.
(d) ground water management.

Answer options :

- (1) (a) and (b) only are correct (2) (c) and (d) only are correct
(3) (a), (b) and (d) only are correct (4) All of these are correct

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

66. 12 वी पंचवार्षिक योजना तयार करीत असताना हे नियोजन आयोगाचे अध्यक्ष होते :

(1) डॉ. मोन्टेक सिंग अहलुवालिया	(2) डॉ. मनमोहन सिंग
(3) डॉ. अरविंद सुब्रमणियम	(4) डॉ. रघुराम राजन

He was the Chairman of the Planning Commission of India when the Twelfth five year plan was being prepared :

(1) Dr. Montek Singh Ahluwalia	(2) Dr. Manmohan Singh
(3) Dr. Arvind Subramaniam	(4) Dr. Raghuram Rajan

67. _____ हा भारतातील द्वितीय क्रमांकाचा शेती आधारित उद्योग आहे.

(1) कापड उद्योग	(2) साखर उद्योग
(3) चहा उद्योग	(4) ताग उद्योग

_____ is the second largest Agro-based Industry in India.

(1) Cotton Industry	(2) Sugar Industry
(3) Tea Industry	(4) Jute Industry

68. सन 2005 ते 2015 दरम्यान भारतात प्राप्त झालेल्या थेट विदेशी गुंतवणूकीचे स्रोत उतरत्या क्रमाने मांडा :

(a) मॉरीशस	(b) जपान
(c) सिंगापूर	(d) इंग्लंड

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b), (c), (d)	(2) (a), (c), (b), (d)
(3) (a), (c), (d), (b)	(4) (a), (b), (d), (c)

Arrange the following sources of Foreign Direct Investment (FDI) in India in a descending order for the period 2005 - 2015 :

(a) Mauritius	(b) Japan
(c) Singapore	(d) United Kingdom

Answer options :

(1) (a), (b), (c), (d)	(2) (a), (c), (b), (d)
(3) (a), (c), (d), (b)	(4) (a), (b), (d), (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

69. सेक्शन _____ अन्वये संसदेच्या दोन्ही सदनांसमोर 'वार्षिक वित्तीय पत्रक' (Annual Financial Statement) ठेवले जाते.

- (1) कलम - 74 (2) कलम - 112 (3) कलम - 268 (4) कलम - 370

According to _____, annual financial statement is put before both the houses of parliament.

- (1) Section - 74 (2) Section - 112 (3) Section - 268 (4) Section - 370

70. सन 2013 - 14 या वर्षीचा निर्यात आकृतीबंध लक्षात घेता एकूण भारतीय निर्यातीतील पुढील वस्तूगट घटत्या क्रमाने मांडा :

- (a) कृषी व संलग्न उत्पादने
(b) खनिजे
(c) तयार/उत्पादित वस्तू
(d) पेट्रोलियम उत्पादने
(e) इतर

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a), (b), (c), (d), (e) (2) (c), (d), (a), (e), (b)
(3) (a), (d), (b), (c), (e) (4) (c), (d), (b), (e), (a)

Arrange following components of Indian Export in descending order by considering export composition for the year 2013 - 14 :

- (a) Agriculture and allied products
(b) Minerals
(c) Manufactured goods
(d) Petroleum products
(e) Others

Answer options :

- (1) (a), (b), (c), (d), (e) (2) (c), (d), (a), (e), (b)
(3) (a), (d), (b), (c), (e) (4) (c), (d), (b), (e), (a)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

71. रेडिओ तरंगाचा वेग _____ असतो.

(1) प्रकाशाच्या वेगापेक्षा जास्त	(2) प्रकाशाच्या वेगाएवढाच
(3) प्रकाशाच्या वेगापेक्षा कमी	(4) वरील एकही नाही

The velocity of radio waves is _____.

(1) greater than the velocity of light	(2) as that of the velocity of light
(3) less than the velocity of light	(4) none of the above

72. आकाशातील इंद्रधनुष्य कशामुळे तयार होते ?

- (1) सूर्यप्रकाशाचे धुळीकणामुळे व्यतिकरण
- (2) सूर्यप्रकाशाचे पावसाच्या थेंबामुळे विवर्तन
- (3) सूर्यप्रकाशाचे पावसाच्या थेंबामुळे अपस्करण
- (4) सूर्यप्रकाशाचे धुळीकणामुळे विकरण

Rainbow in the sky is formed due to :

- (1) Interference of sunlight due to dust particles.
- (2) Diffraction of sunlight around raindrops.
- (3) Dispersion of sunlight by raindrops.
- (4) Scattering of sunlight due to dust particles.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

73. विद्युत दिव्यामध्ये रासायनिक दृष्ट्या निष्क्रिय वायूंचे मिश्रण भरलेले असते, कारण :

- टंगस्टन धातूच्या कुंडलाचे ऑक्सिडेशन होऊ देत नाहीत.
- टंगस्टन धातूच्या कुंडलाचा द्रवणांक वाढवितात.
- निष्क्रिय वायू विपूल व स्वस्त असतात.
- प्रकाशाची तीव्रता वाढविण्यास मदत करतात.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a), (b) आणि (d) सत्य आहेत
- (2) (b), (c) आणि (d) सत्य आहेत
- (3) फक्त (b) सत्य आहे
- (4) फक्त (a) सत्य आहे

Mixture of chemically inactive gases is filled in the electric bulb, because of :

- it prevents the oxidation of tungsten metal filament.
- it enhances the melting point of tungsten metal filament.
- inert gases are available in abundance and cheap.
- it helps to enhance the intensity of light.

Answer options :

- (1) (a), (b) and (d) are true
- (2) (b), (c) and (d) are true
- (3) Only (b) is true
- (4) Only (a) is true

74. क्लोरोफ्लोरोकार्बन (CFCs) संयुगांना फ्रिऑन म्हणतात. खालीलपैकी कोणते विधान त्यांच्याबाबत चूक आहे ?
फ्रिऑन हे _____.

- (1) रासायनिक अक्रियाशील, बिनविषारी आणि गंधहीन असतात.
- (2) द्रावक म्हणून, सुक्ष्मतुषार प्रणोदनकारी आणि आकार्याच्या फेसासाठी स्पंजनकारक म्हणून वापरले जातात.
- (3) अवकाशाच्या वरील पट्ट्यात, सूर्यच्या जंबुलातीत किरणांमुळे विघटन पावतात.
- (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Chlorofluorocarbon (CFCs) compounds are called Freons. Which statement amongst the following about them is incorrect ?

Freons are _____

- (1) chemically unreactive, non-toxic and odourless.
- (2) used as a solvent, aerosol propellants and blowing agents for plastic foam.
- (3) broken-down in upper layer of the atmosphere by the powerful UV radiations emitted by the sun.
- (4) none of the above.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

75. सन 1808 मध्ये कोणत्या इंग्रजी शाळा शिक्षकाने अणू सिद्धांताचा शोध लावला ?

- (1) जॉन डाल्टन (2) सर आयसॅक न्यूटन
(3) प्लॅटो आणि अरिस्टोटल (4) ल्युसीप्पस

In 1808 which English school teacher proposed the Atomic theory ?

- (1) John Dalton (2) Sir Isaac Newton
(3) Plato and Aristotle (4) Leucippus

76. लिमोनाइट ह्या लोखंडाच्या धातुकाचे रासायनिक रेणुसूत्र _____ हे आहे.

- (1) Fe_2O_3 (2) Fe_3O_4 (3) $FeO(OH)$ (4) $FeCO_3$

The chemical formula of the iron ore Limonite is _____.

- (1) Fe_2O_3 (2) Fe_3O_4 (3) $FeO(OH)$ (4) $FeCO_3$

77. 'टीक्का डिजीज' हा रोग सामान्यतः कोणत्या पिकावर आढळतो ?

- (1) भुईमूग (2) टमाटे (3) कपाशी (4) लिंबू

Tikka disease is one of the serious diseases commonly found on :

- (1) Groundnut (2) Tomato (3) Cotton (4) Lemon

78. वनस्पती वाढीसाठी आवश्यक सूक्ष्म अन्नद्रव्य कोणते ?

- (1) सल्फर (2) पलाश (3) मैग्नेशियम (4) जस्त

Which of the following is micro element useful in plant growth ?

- (1) Sulphur (2) Potassium (3) Magnesium (4) Zinc

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

79. वनस्पतीच्या शरीर बांधणीसाठी (धडन) कोणते घटक आवश्यक आहेत ?

- (1) मैग्नेशियम, तांबे आणि लोह
- (2) तांबे, कर्ब (कार्बन) आणि प्राणवायू
- (3) मॅगनीज, कैल्सीयम आणि नत्रवायू
- (4) कर्ब (कार्बन), हायड्रोजन आणि प्राणवायू

The framework elements of plants are :

- (1) Magnesium, Copper and Iron
- (2) Copper, Carbon and Oxygen
- (3) Manganese, Calcium and Nitrogen
- (4) Carbon, Hydrogen and Oxygen

80. खालीलपैकी कोणत्या माशांचा पुच्छ पर असममित असतो ?

- (1) पापलेट
- (2) बोंबील
- (3) मोरी
- (4) वाम

Which one of the following fishes has asymmetric tail fin ?

- (1) Pomfret
- (2) Bombay duck
- (3) Shark
- (4) Eel

81. देवमासा सस्तन प्राणिवर्गात मोडतो कारण :

- (1) तो पाण्यात राहतो
- (2) तो अंडी देतो
- (3) छाती व उदरपोकळी यांच्यामध्ये स्नायुमय पडदा असतो
- (4) तो उष्णरक्ती प्राणी आहे

Whale is a mammal because :

- (1) It lives in water
- (2) It lays eggs
- (3) It has a muscular diaphragm between thoracic and abdominal cavity
- (4) It is warm-blooded

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

82. मध्यकर्णात असलेल्या कानातील हाडांचा (ऑसीकल्स) क्रम बाहेरून आत, अशा प्रकारचा आहे :

(1) स्टेपस, इन्कस, मॅलेयस	(2) इन्कस, मॅलेयस, स्टेपस
(3) मॅलेयस, स्टेपस, इन्कस	(4) मॅलेयस, इन्कस, स्टेपस

The sequence of ear ossicles in the middle ear, from outer to inner side is as follows :

(1) Stapes, incus, malleus	(2) Incus, malleus, stapes
(3) Malleus, stapes, incus	(4) Malleus, incus, stapes

83. खालीलपैकी कोणता गुणसूत्रीय आजार X-गुणसूत्रामुळे होतो ?

(1) गलगंड	(2) ग्रेवस् आजार
(3) रंगअंधत्व	(4) हाशीमोटो आजार

Which is the X-linked chromosome disorder from amongst the following ?

(1) Goitre	(2) Graves disease
(3) Colour blindness	(4) Hashimoto disease

84. नवजात शिशूला कोणत्या लसी सर्वात प्रथम दिल्या जातात ?

(1) बि.सि.जि. + ओरल पोलिओ + हेपॅटायटिस बी
(2) एम.एम.आर. + टाइफॉइड
(3) टाइफॉइड + डि.टि.पि.
(4) डि.टि.पि. + ओरल पोलिओ + एम.एम.आर.

Which are the vaccines earliest given to a new born child ?

(1) B.C.G. + Oral polio + Hepatitis B
(2) M.M.R. + Typhoid
(3) Typhoid + D.T.P.
(4) D.T.P. + Oral polio + M.M.R.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

85. अ स्तंभातील शास्त्रज्ञांच्या जोड्या ब स्तंभातील त्यांच्या शोधा बरोबर जुळवा :

स्तंभ - अ	स्तंभ - ब
(a) अे. फ्लेमिंग	(i) देवी रोगाची लस
(b) एस्.अे. वॉक्समन	(ii) अँथ्रक्सची लस
(c) ई. जेनर	(iii) एन्झाइम लायसोझाइम
(d) पाश्चर	(iv) स्ट्रेप्टोमायसीन

पर्यायी उत्तरे :

- (a) (b) (c) (d)
 (1) (iii) (iv) (i) (ii)
 (2) (ii) (iii) (iv) (i)
 (3) (iv) (i) (iii) (ii)
 (4) (i) (ii) (iv) (iii)

Match the scientists from Column - A with their discoveries from Column - B.

Column - A	Column - B
(a) A. Fleming	(i) smallpox vaccine
(b) S.A. Waksman	(ii) anthrax vaccine
(c) E. Jenner	(iii) enzyme lysozyme
(d) Pasteur	(iv) streptomycin

Answer options :

- (a) (b) (c) (d)
 (1) (iii) (iv) (i) (ii)
 (2) (ii) (iii) (iv) (i)
 (3) (iv) (i) (iii) (ii)
 (4) (i) (ii) (iv) (iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

86. बांधकामाच्या भोवतीच्या मलब्याच्या सफाईचे संबंधित करारात काही विशिष्ट दिवसांत काम पुरे झाले नाही तर पुढीलप्रमाणे दंडाची तरतूद केलेली आहे. 1 ल्या दिवसासाठी ₹ 250; 2 च्या दिवसासाठी ₹ 300; 3 च्या दिवसासाठी ₹ 350 आणि पुढे याप्रमाणे. जर ठेकेदाराने ₹ 5500 दंड भरला असेल तर त्याने कामाला केलेल्या विलंबाचे दिवस निवडा.

- (1) 9 (2) 10 (3) 11 (4) 12

A contract related to cleaning of debris around construction work, specifies penalty in completion of work beyond certain days as follows : ₹ 250 for 1st day; ₹ 300 for 2nd day; ₹ 350 for the 3rd day and so on. If the contractor pays a fine amount ₹ 5500 then select the number of days for which he has delayed the work.

- (1) 9 (2) 10 (3) 11 (4) 12

87. जर वजा (-) म्हणजे बेरीज (+) करणे, बेरीज (+) म्हणजे वजा (-) करणे, गुणिले (×) म्हणजे भागाकार (÷) करणे व भागाकार (÷) म्हणजे गुणिले (×) मानले तर खालीलपैकी कोणते समीकरण बरोबर आहे ?

- (1) $30 + 5 - 4 \div 10 \times 5 = 38$ (2) $30 + 5 + 4 - 10 \times 5 = 23$
 (3) $30 - 4 + 4 \div 10 \times 5 = 62$ (4) $30 \times 5 - 4 \div 10 + 5 = 20$

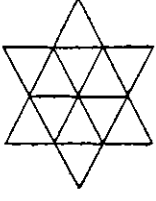
If subtraction (-) means addition (+), addition (+) means subtraction (-), multiplication (×) means division (÷) and division (÷) means multiplication (×) then which of the following equations is correct ?

- (1) $30 + 5 - 4 \div 10 \times 5 = 38$ (2) $30 + 5 + 4 - 10 \times 5 = 23$
 (3) $30 - 4 + 4 \div 10 \times 5 = 62$ (4) $30 \times 5 - 4 \div 10 + 5 = 20$

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

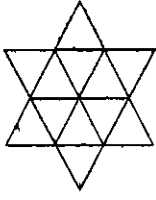
P.T.O.

88. खालील आकृतीत किती वेगवेगळे त्रिकोण आहेत ?

- (1) 15 (2) 20 (3) 25 (4) 30

In the figure shown below how many different triangles are there ?

- (1) 15 (2) 20 (3) 25 (4) 30

89. पुढील मांडणीतील प्रश्नचिन्हाऐवजी ठेवता न येणारा पर्याय निवडा.

PJ	NE	CQ
KL	RD	PA
OI	BS	?

- (1) LF (2) HM (3) GK (4) HJ

Select the option that cannot replace the question mark in the following arrangement.

PJ	NE	CQ
KL	RD	PA
OI	BS	?

- (1) LF (2) HM (3) GK (4) HJ

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

90. एक घड्याळ 3 मिनिटाला 5 सेकंद पुढे जाते. सकाळी 7 वा. ते बरोबर लावले. त्याच दिवशी दुपारी घड्याळात सवाचार ही वेळ दाखवत असेल तर ती खरी वेळ कोणती ?

(1) 4 : 05 P.M. (2) 4 : 00 P.M.

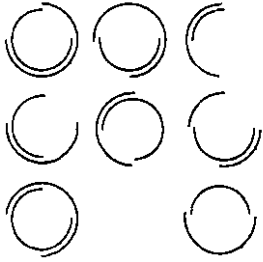
(3) 3 : 45 P.M. (4) 4 : 10 P.M.

A watch which gains 5 seconds in 3 min. was set right at 7 : 00 a.m. In the afternoon of the same day, when the watch indicated quarter past 4 O'clock the true time is :

(1) 4 : 05 P.M. (2) 4 : 00 P.M.

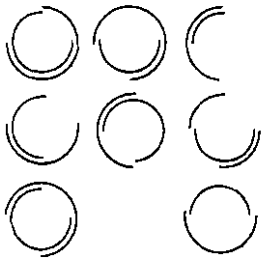
(3) 3 : 45 P.M. (4) 4 : 10 P.M.

91. डाव्या बाजूच्या प्रतिमा संचातील रिकाम्या जागेसाठी तर्कसंगत पर्याय निवडा.

(1) (2) (3) (4)

Select a logical option for the empty place in the left hand set of images.

(1) (2) (3) (4)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

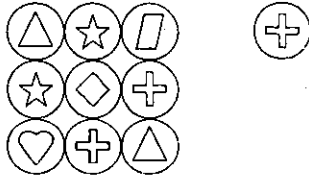
92. सर्व गोल त्रिकोण आहेत. काही त्रिकोण चौकोन आहेत. म्हणून सर्व गोल चौकोन आहेत हे विधान :

- (1) नेहमीच सत्य आहे.
- (2) नेहमीच असत्य आहे.
- (3) खात्रीने सांगता येत नाही.
- (4) वरील सर्व सत्य आहेत.

All spheres are triangles, some triangles are rectangles. Therefore the statement all the spheres are rectangles is :

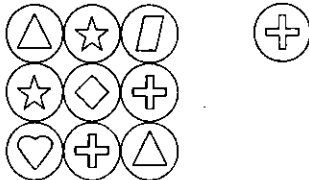
- (1) Always true
- (2) Always false
- (3) Cannot be said definitely
- (4) All above are true

93. पुढील प्रतिमेत, जर वरच्या ओळीचा अर्थ 'green alliance formed' असा आहे, मधल्या ओळीचा अर्थ 'join clean alliance', तळाच्या ओळीचा अर्थ 'green clean peace' असा आहे, तर बाजूला ठेवलेले चिन्ह निर्देशित करत असलेला शब्द निवडा.

- (1) Green
- (2) Clean
- (3) Peace
- (4) Alliance

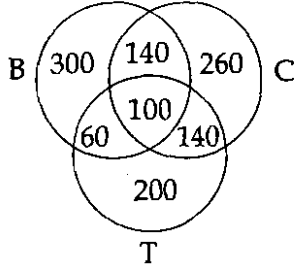
In the image below, if upper row of symbols means 'green alliance formed', middle row of symbols means 'join clean alliance', bottom row of symbols means 'green clean peace', then select the word that is represented by the symbol that is placed separately.

- (1) Green
- (2) Clean
- (3) Peace
- (4) Alliance

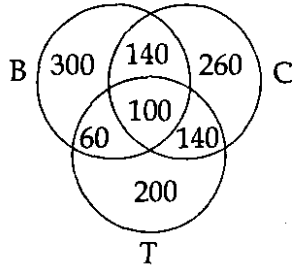
कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

94. 1200 खेळाडूंचे त्यांच्या बॅडमिंटन (B), क्रिकेट (C), टेनिस (T) या खेळातील ज्ञानाविषयीचे सर्वेक्षणाचे निष्कर्ष पुढील आकृतीत दर्शविले आहेत. या आकृतीवरून टेनिसचे ज्ञान नसलेल्या खेळाडूंनी बॅडमिंटनचे ज्ञान नसलेल्या खेळाडूंचे गुणोत्तर काय आहे ?

- (1) 7 : 6 (2) 6 : 7 (3) 5 : 6 (4) 6 : 5

A result of a survey of 1200 players with respect to their knowledge of Badminton (B), Cricket (C) and tennis (T) is given below. What is the ratio of players who lack knowledge of badminton to those who lack knowledge of tennis ?

- (1) 7 : 6 (2) 6 : 7 (3) 5 : 6 (4) 6 : 5

95. नल्लूची परीक्षेतील प्रत्येक विषयाची सरासरी 69 आहे. जर त्याने तीन भाषा विषयांत प्रत्येकी 10 गुण जास्त आणि गणितात 6 गुण जास्त मिळवले असते तर त्याची सरासरी 72 झाली असती. नल्लू परीक्षेत किती विषयांना बसला हे दर्शवणारा पर्याय निवडा.

- (1) सामग्री पुरेशी नाही कारण फक्त 4 विषयांची माहिती दिलेली आहे.
 (2) 10
 (3) 11
 (4) 12

Nallu's average score per subject in the examination is 69. Had he secured 10 more marks in each of the three languages and 6 more marks in mathematics his average would have been 72 per subject. Select the option that indicates the number of subjects that Nallu appeared for, in this examination.

- (1) Data is not sufficient as information about only 4 subjects is given.
 (2) 10
 (3) 11
 (4) 12

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

96. एका सांकेतिक भाषेत MONDAY हा शब्द PRQGDB असा लिहिला जातो, तर त्याच सांकेतिक भाषेत TUESDAY हा शब्द कसा लिहिलेला ?

- (1) WXHVGDB (2) WXHVDDDB
(3) WYHVGDB (4) WXHUGDB

In a code language MONDAY is written as PRQGDB, then in this language how will you write TUESDAY ?

- (1) WXHVGDB (2) WXHVDDDB
(3) WYHVGDB (4) WXHUGDB

97. प्रश्न चिन्हाच्या जागी योग्य अंक भरा.

20	22	5
18	10	19
9	15	?

- (1) 23 (2) 27 (3) 5 (4) 21

Replace the question mark correctly.

20	22	5
18	10	19
9	15	?

- (1) 23 (2) 27 (3) 5 (4) 21

98. P, Q, R, S व T या गटातील व्यक्ती आहेत. पैकी एक शेतकरी, एक मुक्त व्यावसायिक व एक शिक्षक आहे. पैकी P व S या अविवाहित मुली व्यवसाय करत नाहीत. यातील T हा यातल्या जोडप्यातील नवरा आहे. R हा P चा भाऊ असून तो शेतकरी नाही वा मुक्त व्यावसायिक नाही. तर यातील कोणती व्यक्ती शिक्षक आहे ?

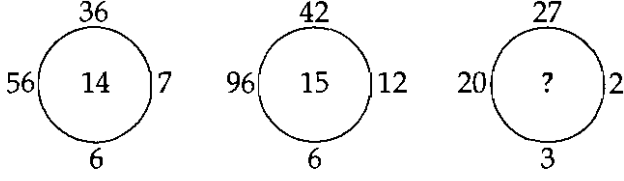
- (1) R (2) Q
(3) T (4) अधिक माहिती आवश्यक आहे

P, Q, R, S and T are persons in a group. There is a farmer, a freelancer and a teacher in the group. P and S are unmarried girls who don't work. Of the married couple in the group T is the husband. R is the brother of P and is neither a farmer nor a freelancer. Who is the teacher ?

- (1) R (2) Q
(3) T (4) More information is needed

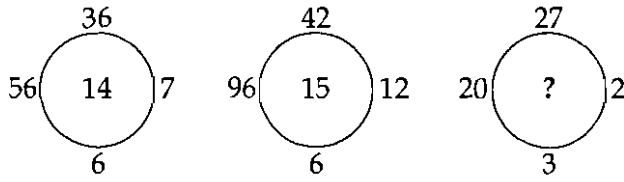
कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

99. प्रश्न चिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल ?

- (1) 19 (2) 13 (3) 16 (4) 18

What number should replace the question mark ?

- (1) 19 (2) 13 (3) 16 (4) 18

100. सहा वर्षापूर्वी बापाचे वय मुलाच्या वयाच्या पाचपट होते. चार वर्षांनी बापाचे वय मुलाच्या वयाच्या तिप्पट होईल. तर किती वर्षांनी बापाचे वय मुलाच्या वयाच्या दुप्पट होईल ?

- (1) 40 वर्षे (2) 24 वर्षे (3) 16 वर्षे (4) 36 वर्षे

Before 6 years father's age was five times that of the son. After four years father's age will be three times that of the son. After how many years father's age will be twice that of the son ?

- (1) 40 years (2) 24 years (3) 16 years (4) 36 years

- o O o -

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते काँपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती	(2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय	(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल, यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK